

دانشکده‌ی مهندسی برق

بهار ۱۴۰۲	آنالیز احتمالاتی در ابعاد بالا
تمرین سری پنجم	مدرس: دکتر محمد حسین یاسائی
موعد تحویل: ۲ تیر	

۱ پارامتر ماتریس‌های زیرگوسی

ماتریس تصادفی $Q = gB$ را در نظر بگیرید که $g \in \mathbb{R}$ یک متغیر تصادفی زیرگوسی با پارامتر σ می‌باشد.
 الف. فرض کنید g یک توزیع متقارن حول صفر دارد و $B \in \mathbb{S}^{d \times d}$ یک ماتریس غیرتصادفی است. نشان دهید Q یک ماتریس زیرگوسی با پارامتر $V = c^2 \sigma^2 B^2$ است که c یک ثابت دلخواه است.
 ب. فرض کنید g یک توزیع متقارن حول صفر دارد و $B \in \mathbb{S}^{d \times d}$ یک ماتریس تصادفی و مستقل از g است که $\|B\|_2 \leq b$ نشان دهید Q یک ماتریس زیرگوسی با پارامتر $V = c^2 \sigma^2 b^2 I_d$ است که c یک ثابت دلخواه است.

۲ کران روی میانگین نرم

دنباله ماتریس‌های تصادفی متقارن d -بعدی با میانگین صفر $\{Q_i\}_{i=1}^n$ را در نظر بگیرید که ماتریس Q_i با پارامتر V_i زیرگوسی است.
 الف. ثابت کنید:

$$\mathbb{E} \left[\lambda_{\max} \left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i \right) \right] \leq \sqrt{\frac{2 \left\| \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n V_i \right\|_2 \log d}{n}}$$

ب. ثابت کنید:

$$\mathbb{E} \left\| \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_i \right\|_2 \leq \sqrt{\frac{2 \left\| \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n V_i \right\|_2 \log 2d}{n}}$$

۳ کران برنشتاین روی ماتریس‌ها با نرم بی کران

دنباله ماتریس‌های تصادفی $d_1 \times d_2$ -بعدی $\{A_i\}_{i=1}^n$ را در نظر بگیرید که ماتریس $A_i = g_i B_i$ به طوری که $g_i \in \mathbb{R}$ یک متغیر تصادفی با میانگین صفر است و B_i یک ماتریس تصادفی مستقل است. فرض کنید $\mathbb{E}[g_i^j] \leq \frac{j!}{2} b_1^{j-2} \sigma^2$ برای $j = 2, 3, \dots$ و $\|B_i\|_2 \leq b_2$ است. نشان دهید برای هر $\delta > 0$ داریم:

$$\mathbb{P} \left[\left\| \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n A_i \right\|_2 \geq \delta \right] \leq (d_1 + d_2) \exp \left(-\frac{n \delta^2}{2(\sigma^2 b_2^2 + b_1 b_2 \delta)} \right)$$

۴ تخمین ماتریس کواریانس قطری

دنباله بردارهای d -بعدی $\{x_i\}_{i=1}^n$ را در نظر بگیرید که به صورت i.i.d. از یک توزیع با میانگین صفر و ماتریس کواریانس قطری D تولید شده‌اند. فرض کنید تخمینی که برای ماتریس کواریانس می‌سازیم به صورت $\hat{D} = \text{diag}(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i x_i^T)$.

الف. اگر هر کدام از بردارهای x_i زیرگوسی با پارامتر σ باشند. برای هر $\delta > 0$ نشان دهید:

$$\mathbb{P} \left[\frac{\|\hat{D} - D\|_2}{\sigma^2} \geq c_0 \sqrt{\frac{\log d}{n}} + \delta \right] \leq c_1 e^{-c_2 n \min\{\delta, \delta^2\}}$$

ب. حال به جای فرض زیرگوسی بودن x_i ها، فرض کنید برای یک $m \geq 2$ که زوج است و برای هر $i = 1, 2, \dots, n$ و $j = 1, 2, \dots, d$ ثابت c_4 وجود دارد که داریم:

$$\mathbb{E} \left[(x_{ij}^2 - D_{jj})^m \right] \leq c_4$$

نشان دهید برای هر $\delta > 0$ داریم:

$$\mathbb{P} \left[\|\hat{D} - D\|_2 \geq 4\delta \sqrt{\frac{d^{\frac{2}{m}}}{n}} \right] \leq c_5 \left(\frac{1}{2\delta} \right)^m$$

راهنمایی: برای متغیرهای تصادفی مستقل و با میانگین صفر Z_i که $\|Z_i\|_m < +\infty$ ثابت k وجود دارد به طوری که:

$$\left\| \sum_{i=1}^n Z_i \right\|_m \leq k \left\{ \left(\sum_{i=1}^n \mathbb{E}[Z_i^2] \right)^{1/2} + \left(\sum_{i=1}^n \mathbb{E}[|Z_i|^m] \right)^{1/m} \right\}$$

نیازی به اثبات قضیه‌ی گفته شده در راهنمایی نیست.

۵ تخمین ماتریس به کمک نمونه‌برداری تصادفی

ماتریس مربعی و d -بعدی B به فرم $B = \sum_{i=1}^N B_i$ است را در نظر بگیرید. هدف در این سوال تخمین ماتریس B است در حالتی که به طور مستقیم به B_i ها دسترسی نداریم و فقط می‌توانیم از آن‌ها به طور تصادفی نمونه انتخاب کنیم. به این منظور توزیع گسسته‌ی زیر را در نظر می‌گیریم:

$$\sum_{i=1}^N p_i = 1 \quad \text{and} \quad p_i > 0 \quad \text{for} \quad i = 1, \dots, N$$

متغیر تصادفی R را به این صورت تعریف می‌کنیم که با احتمال p_i مقدار آن برابر با $p_i^{-1} B_i$ باشد. حال برای تخمین ماتریس B از تخمین‌گر $\bar{R}_m = \frac{1}{m} \sum_{k=1}^m R_k$ استفاده می‌کنیم که R_k یک سمپل از توزیع R می‌باشد و در واقع میانگین m سمپل مستقل از توزیع R را $\bar{R}_m$ نامیده‌ایم. به کمک نامساوی برنشتاین ماتریسی کران بالایی برای $\mathbb{P}[\|\bar{R}_m - B\|_2 \geq \delta]$ برحسب p_i ها و B_i ها و بقیه پارامترهای مسئله بدست آورید.